Thomas Aquinas: De potentia dei. Add: De malo; De spiritualibus creaturis; De anima; De unione verbi; De virtutibus. Ed: Theodericus de Susteren

Cologne: Heinrich Quentell, 7 May 1500, 1500 Seite 225

cessioni. nam ꝓcedens est ꝓcessionis subiectū Sed
in diuinis nō pt esse aliquid ꝓcedens ꝓcessioni p̄in
tellectū. essentia eñ diuina nō est ꝓcedens. sicut nec
genita. relatio aūt nō p̄intelligitur ꝓcessioni. sed ecō
uerso. sicut iam dictum est. nō ergo potest esse ꝓces/
4 sio in diuinis. ¶. P̄. Oīe ꝓcedens sicut ab aliquo
ꝓcedit. ita optet ꝙ ꝓcedat in aliqͩd. quod aūt in ali/
quid ꝓcedit nō est ꝑ se subsistens. Cū ergo ꝑsone di
uine sint ꝑ se subsistētes nō videtur eis cōpetere ꝙ ꝓ
5 cedant. ¶ P̄. Cū creature nobiliores sint etiam deo
filiores. qđ inuenit̄ in inferiorib⁹ creaturis. nō aūt in
supiorib⁹ nec etiā in deo inuenitur: sicut quātitas di/
mensiua materia ⁊ alia hmōi. ꝓcessio aūt inuenit̄ in
inferiorib⁹ creaturis in qͥbus vnū indiuiduū gene/
rat aliud eiusdem spēi. qđ nō ꝯtingit in creaturis su
6 periorib⁹. ḡ neqꝫ in deo ꝓcessio inuenit̄. ¶ P̄. Illud
qđ derogat diuine dignitati nullo mō est deo attri/
buendū. In hoc aūt maxime ꝯsiderat̄ diuina digni/
tas ꝙ ē p̄ma causa essendi nō hñs ab alio esse. cui vi
detur repugnare ꝓcessio. nā oīe ꝓcedēs quodāmō
ab alio est. Nō ḡ dōm est ꝙ aliqͩd sit ꝓcedens in di/
7 uinis. ¶ P̄. Persona ē hipostasis ꝓprietate distin/
cta ad dignitatē ꝑtinente. accipe aūt ab alio qđ im/
portat ꝓcessio nō videt̄ ad dignitatē ꝑtinere. nō ḡ ꝓ
cessio debet attribui diuinis ꝑsonis. sicut aliqua ꝑso
8 nalis ꝓprietas. ¶ P̄. Illud a quo aliud ꝓcedit op/
tet eē aliquo mō cām illius. sed vna ꝑsona nō pt eē
causa alterius. neqꝫ eñ esse p̄t vna alterius cā intrin/
seca. formalis. s. vel materialis. cū in diuinis non sit
cōpositio forme ⁊ materie. nec iterū cā extrinseca cum
vna ꝑsona sit in alia. nō ergo est ꝓcessio in diuinis.
9 ¶ P̄. Oīe ꝓcedens ꝓcedit ab aliquo sicut a p̄nci/
pio. vna aūt ꝑsona nō potest dici alterius p̄ncipiū
quia cum p̄ncipium ad p̄ncipiatum dicat̄ oporteret
aliquā ꝑsonam p̄ncipiatam dici. quod videt̄ solis
creaturis cōpetere. nō ergo est processio in diuinis.
10 ¶ P̄. Nomē p̄ncipij a p̄oritate sumptū esse videtur
Sꝫ in ꝑsonis diuinis nihil est p̄us ⁊ posterius. vt
Athanasius dt. nō est ḡ vna ꝑsona p̄ncipiū alteri⁹. ⁊
11 sic nō debet dici vna ꝓcedēs ab alia. ¶ P̄. Oīe p̄n/
cipiū ē opatiuū vel factiuū. sed vna ꝑsona nō ē facti
ua alterius. nec operatiua. alioquin ī diuinis ꝑsonis
eēt aliqͩd factū vel creatū. ḡ diuina ꝑsona nō hꝫ p̄n/
12 cipiū neqꝫ ē ꝓcedēs. ¶ P̄. Quādocunqꝫ ē aliqͩd ab
aliqͦ ꝓcedēs. optet eē aliqͩd cōe vtriqꝫ. qđ scꝫ ꝓcedēti
cōicat̄ ab eo a qͦ ꝓcedit. ⁊ aliqͩd ꝓpriū ꝑ qđ ꝓcedēs
distinguit̄ ab eo a qͦ ꝓcedit. nihil eñ ꝓcedit a seipo.
vbicūqꝫ aūt ē aliqͩd ⁊ aliqͩd ibi ē cōpositio. ḡ vbicūqꝫ
ē ꝓcessio ibi ē cōpositio. In diuinis aūt nō ē cōposito
ḡ neqꝫ ꝓcessio. ¶ P̄. Oīe ꝓcedens ab alio recipit
13 aliqͩd ab eo. quod aūt recipit aliqͩd est indigētis na/
ture. nisi eñ indigeret nō reciperet. ꝓpter quod etiā
in rebus naturalib⁹ receptibilitas attribuit̄ materie
ergo oīe ꝓcedēs est indigentis nature. In diuinis
aūt nō est aliqua indigētia. sed summa ꝑfectio. ergo
nō est ibi ꝓcessio. ¶ Sed dic. ꝙ recipiens qñ ꝑex/
istit receptōni est indigēs. qñ eñ iam recepit habet ⁊
nō est indigēs. filius aūt ⁊ spūssanctus recipiūt qͥdē
a patre deo. nō tñ p̄existunt receptōni. ⁊ sic in eis nul
la ē indigētia. ¶ Sed ꝯtra. creatura qͦlibet ē indigē 14
tis nature. ⁊ tñ nō p̄existit receptōni quia recepit esse
a deo. nō ḡ excludit indigētiā a recipiēte hoc qđ rece/
ptioni nō p̄existit. ¶ P̄. Omne qđ nō hꝫ aliqͩd nisi 15
sm ꝙ recipit illud ab alio in se ꝯsideratū caret illo.
sicut aer in se ꝯsideratus caret lumine. qđ ab alio re
cipit. Si ḡ filius ⁊ spūssanctus nō hñt esse nisi ꝑ hoc
qđ recipiūt a patre. qđ optet dicere. Si a patre ꝓce
dunt necesse est ꝙ si in se ꝯsiderent̄ sint nihil. qđ aūt in
se ꝯsideratum nihil est. si habeat eē ab alio. optet ꝙ
ex nihilo sit. ⁊ ita ꝙ sit creatura. Si ḡ fili⁹ ⁊ spūssan
ctus ꝓcedūt a patre. optet ꝙ sint creature. qđ est ar/
riane impietatis. nō ḡ est ꝓcessio in diuinis ꝑsonis.
¶ P̄. Qđ ꝓcedit ab aliquo ad hoc procedit vt sit.
qđ aūt ꝓcedit vt sit nō sp̄ fuit. sicut qđ ꝓcedit ad lo
cum nō sp̄ fuit in loco illo. persone aūt diuine sunt
sempiterne. ḡ nulla persona diuina est ꝓcedēs. ¶ P̄.
Principiū a quo aliqͩd ꝓcedit hꝫ aliquā auctorita/
tem respectu illius qđ ꝓcedit a p̄ncipio. Si ergo ali
qua persona diuina ꝓcedit ab alia. vtpote filius et
spūssanctus a patre. oportet ꝙ in patre sit aliqua au
ctoritas respectu filij et spūssancti. ⁊ ita cum auctori
tas sit quedam dignitas. aliqua dignitas erit in pa
tre que nō est in filio ⁊ spiritusancto. ⁊ sic erit inequa
litas in diuinis ꝑsonis. quod est ꝯtra Athanasium
dicētem. ꝙ in trinitate nihil est p̄us ⁊ posteri⁹. nihil
maius aut minus. sed tote tres persone coeterne sibi
sunt ⁊ coequales. nō ergo est ꝓcessio in diuinis ꝑso/
nis. ¶ Sed ꝯtra. ē quod dt fili⁹ Jo. viij. Ego ex deo
processi et veni. ¶ Preterea Jo. xv. dicitur ꝙ spiri/ Contra
tus veritatis qͥ a patre procedit. ē ergo ꝓcessio in di/
uinis personis.

¶ Respondeo dōm ꝙ cognitio intellectiua ī no
bis sumit p̄ncipium a fantasia ⁊ sensu. que vltra cō/ R°
tinuum se nō extēdunt. ⁊ inde est ꝙ ex his que in cō/
tinuo inueniuntur trāsumimus noīa ad oīa que
capimus intellectu. sicut patet in nomine distantie
que prius inuenitur in loco. ⁊ ex inde trāsumitur ad
quamcūqꝫ formarum differētiam. ꝓpter quod om/
nia cōtraria in quocūqꝫ sint genere dicuntur esse ma
xime distātia. lꝫ distātia p̄mo īueniat̄ in vbi. vt phs
dicit in. x. metaphisi. Similiter autem nomen pro/
cessionis primo est inuentum ad significādum mo/
tum localem sm quem aliquid ordinate ab vno lo/
co per media ordinatim in extremum trāsit. ⁊ ex hoc
transumitur ad significādum omne illud in quo est
aliquis ordo vnius ex alio vel post aliud. Et inde ē
ꝙ in oīi motu vtimur noīe ꝓcessiōis. sicut dicim⁹
ꝙ corpus ꝓcedit ab albedine in nigredinē. ⁊ de par/

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-356/0224
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG